

delicto, pokud se týče quasi ex delicto, pro něž neplatí tato sudiště, nýbrž všeobecné sudiště žalovaného eráru (školní správy) podle § 74 j. n. čl. IV. čís. 1 uvoz. zák. k c. ř. s. a nařízení ze dne 4. června 1919, čís. 313 sb. z. a n.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Podle skutkových údajů žalobních a závěrečného návrhu má být předmětem sporu užívací právo k domu č. 681 v D., jež bylo vloženo do knihy pozemkové jako služebnost volného a bezplatného užívání pro žalovanou stranu. Žalující obec tvrdí, že žalovaná strana používá řečené nemovitosti z části způsobem odporujícím smlouvě a že si osobuje protismluvním způsobem užívání domu, tudíž věcné právo jí nenáleží. Podle konečného návrhu domáhá se žalobkyně podstatně jen určení, že nemovitost jest prostá užívacího práva vykonávaného mimo meze smluvní a že žalovaná strana jest povinna část nemovitosti takto užívanou vykliditi a uvolniti. Nejde o nárok obligační, nýbrž o věcné právo k nemovitému statku podle § 81 j. n.

Čís. 10031.

Strana může vzít zpět podání (opověď k rejstříku) jen, nebyla-li povinna, by skutečnosti, jež byly obsahem podání, soudu oznámila.

Opětná volba členů představenstva společenstva (podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.) musí být opovězena rejstříkovému soudu. Opověď musí vyhovovati předpisu § 18 nařízení ze dne 14. května 1873, čís. 71 ř. zák.

(Rozh. ze dne 25. června 1930, R I 465/30.)

Podáním ze dne 13. března 1930 opovědělo společenstvo s r. o. rejstříkovému soudu opětnou volbu členů představenstva. Podáním ze dne 4. dubna 1930 vzalo společenstvo zpět podání ze dne 13. března 1930. Rejstříkový soud nevzal na vědomí podání ze dne 4. dubna 1930. Důvody: Společenstvo podle § 15 zák. čís. 70/1873 ř. z. musí mít statutárně platně zvolené představenstvo; podle § 10 stanov u registrovaných členů představenstva Gustava W-a, Josefa W-a a Josefa Sch-a uplynutím tříleté funkční doby členství v představenstvu samostatně zaniklo a jest tedy pro jich ponechání v rejstříku vykázati, že byli platně znovu zvoleni. Rozdíl při opovědi nově zvolených a znovu zvolených členech představenstva jest jen ten, že při znovu zvolených členech není třeba zápisu do společenstevního rejstříku. Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 7. prosince 1929, R I 852/29, čís. sb. 9446 má jinou skutkovou podstatu, protože ho na souzený případ užití nelze, neboť tam šlo o akciové společnosti, které podle § 32 uvoz. zák. k obch. zák. a podle spolkového zákona ze dne 26. listopadu 1852 čís. 253 ř. zák.

podléhají dozoru správních úřadů, takže není třeba, by ještě rejstříkový soud přezkoumával zákonitost postupu při ustanovení (volbě) členů správní rady (představenstva) § 1, § 2 č. 1 nesp. říz. Společenstva však nejsou podrobena takovému dozoru správních úřadů. Re k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y : Ke správným stavu věci i zákonu vyhovujícím důvodům napadeného usnesení dodává se vzhledem k vývodům rekursu jen ještě toto. Funkční období pro představenstvo zákon neupravuje, ponechává je stanovám. V tom směru ustanovuje § 10 stanov, že se desetičlenné představenstvo volí na tři léta a že každoročně vystupují tři členové, kteří jsou opět volitelní. Tyto každoroční změny musí podle § 16 zák. ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. zák. neprodleně býti opověděny rejstříkovému soudu, to i tehdy, když jde o opětnou volbu vystupujících členů. Zápis opětně zvolených členů představenstva do rejstříku společenstevního ovšem odpadá, poněvadž tito členové jsou již zapsáni a stačí proto prostá opověď volby dotyčných členů představenstva. Arciž musí tato opověď vyhovovati předpisu § 18 nař. ze dne 14. května 1873 čís. 71 ř. zák. a musí býti zejména předloženy doklady o řádném zvolení dotyčných členů představenstva. Právem proto požadoval rejstříkový soud předložení dokladů o řádném a včasném svolání valné hromady, jakož i o jejím uveřejnění v časopisu, neboť rejstříkovému soudu náleží podle § 18 cit. nař. zkoumati zákonitost voleb. Společenstvo, o něž jde, opověděvši podáním ze dne 13. března 1930 opětnou volbu členů představenstva Gustava W-a, Josefa W-a a Josefa Sch-a, učinilo zadost své povinnosti ohlašovací podle § 16 zák. ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. zák. a musí vyčkati řádné vyřízení tohoto svého oznámení. Proto také není možné zpětvzetí tohoto oznámení, které se stalo součástí rejstříkových spisů a v nich musí býti ponecháno. Právem proto první soud zamítl pokud se týče nevzal na vědomí návrh družstva ze dne 4. dubna 1930, jímž vzat byl zpět návrh ze dne 13. března 1930.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Napadené usnesení rekursního soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení rejstříkového soudu, není ani ve zřejmém rozporu se zákonem neb se spisy ani zmatečné. Není tu tedy podmínek § 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854 čís. 208 ř. zák. a nemohlo býti dovolací stížnosti vyhověno. Vzhledem k vývodům této stížnosti jest však dodati ještě toto: Jest pravda, že strana může zásadně své podání vzíti zpět. To však má význam jen tehdy, nebyla-li povinna, by skutečnosti, jež byly obsahem podání, oznámila soudu, neboť jinak musil by soud použití zákonných prostředků, by znovu vynutil oznámení, které již bylo učiněno, ale opět odvoláno. Bylo-li tedy stěžující si družstvo povinno, by opětovnou volbu tří členů představenstva opovědělo rejstříkovému soudu — a že tomu tak, bude ještě dovoděno — nevzal tento soud právem na vědomí zpětvzetí příslušné zákonem nařízené opovědi, kterou, kdyby se nebyla stala,

musil by pořádkovými tresty vynutiti (§ 87 zákona ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. zák., §§ 3 a 4 nař. ze dne 14. května 1873 čís. 71 ř. zák.). Že opětná volba členů představenstva, jichž funkce podle § 10 stanov samočinně zanikla uplynutím tří let, nebo kteří zatím vystoupili, musí býti rejstříkovému soudu opověděna, plyne již z povahy věci. Rejstříkový soud má dbáti toho, by rejstříkové zápisy byly pravdivé. Do společenstevního rejstříku zapisují se členové představenstva obligatorně (§ 16 družst. zák.). Uplynulo-li tedy funkční období člena představenstva a přestal-li tím býti jeho členem, nesmí zůstatí nadále zapsán v rejstříku, leč že by byl znovu zvolen. I pozbytí členství v představenstvu i opětne jeho nabytí novou volbou jsou tudíž změny, jež nutno opovědět (§ 16 druhý odstavec družst. zák.). Kdyby se tak nestalo, musil by rejstříkový soud, zvědév ať již jakýmkoli způsobem, že člen je zapsán v rejstříku přes své funkční období neb přes to, že vystoupil, pátrati po důvodu, proč nebyl opověděn jeho výmaz, což by nutně vedlo k opovědi jeho opětne volby. Zápisu těchto změn ovšem netřeba, poněvadž by bylo zbytečnou formalitou zapisovati zároveň vystoupení člena představenstva a jeho novou volbu. Stačí, vezme-li rejstříkový soud uvedené a jemu oznámené změny prostě na vědomí. Pokud jde o výtku nesprávného prý postupu rejstříkového soudu při přezkumu opovědi, jest stěžovatele odkázati k odůvodnění napadeného usnesení, jež dovolací stížností nebylo vyvráceno a to ani poukazem k rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 7. prosince 1929 čís. j. R I 852/29 čís. sb. 9446, které nepřiléhá již proto, že podle § 90 zákona ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. z. na výrobní a hospodářská společenstva zřízená podle tohoto zákona nelze použití zákona spolkového ze dne 26. listopadu 1852 čís. 253 ř. zák., jak se dovolávající družstvo mylně domnívá.

Čís. 10032.

Na státu nelze se domáhati náhrady škody z důvodu, že byla pozdě uvolněna vlna zjištěná podle nařízení ministra s plnou mocí pro správu Slovenska ze dne 9. dubna 1920 čís. 24/1920 uveřejněného v »Úradných novinách«. Výkupem vlny podle § 9 nař. jest prohlášení příslušné komise, že se zabavená a zjištěná vlna vykupuje za určitou cenu.

Nařízení ministra s plnou mocí pro správu Slovenska ze dne 9. dubna 1920, čís. 24/1920 jest úkonem vládním, na nějž se nevztahuje § 92 ústavní listiny, jenž platí jen pro úkony správních úřadů. Vláda není správním úřadem. Pro neplatné vládní nařízení a škodu jím způsobenou má průchod §§ 79 a 34 ústavní listiny. Jednaly-li státní orgány podle nařízení čís. 24/1920, nestihá je vina, i bylo-li by toto nařízení neplatné.

Zákony, vydané před ústavní listinou, pozbyly, pokud jí odporují, platnosti ipso iure. Soud musí se otázkou platnosti takových zákonů zabývati, i kdyby strana námitku neplatnosti ani nevznesla.